

Urechilă Moștenitor¹

de Anton Bacalbașa

Basm

A fost odată un împărat. Și împăratul ăsta era calic de mama focului. Își întorcea chipiul pe dos când se învechea, făcea negoț de brânză și de unt proaspăt, aducea pâină și vaxul de ciubote de la Viena, pentru că acolo era mai ieftin și transportul nu-l ținea nici o lețcaie chioară, mă rog, era calic de parcă trăsese pe dracu de coadă toată viața și tocmai acum se îmbogățise.

Cu viața era mulțumit ca prostu, că nici deștept nu era, măcar că era șiret ca o vulpe crescută la călugărițe; numai un necaz avea și el, că nu-i dăduse Dumnezeu copii. Pe semne că Dumnezeu n-a vrut să se înmulțească neamul lighioilor calice.

Așa, ce s-a gândit împăratul? Zice: „Măre, copii nu-mi trebuie, că prea țin parale multe... Nu-i vorba, de îmbrăcat i-aș îmbrăca eu ușor, că tot rămân haine de la vizitii care ies la pensie; de mâncat iar n-ar fi greu: aș cere probele de la garda palatului în fiecare zi – da' oricum tot te sfântesc copiii! Mai bine haide să iau unul făcut gata de altul”.

Și cum sta el pe așa gânduri, ce-i trăsni prin cap, și-și aduce aminte că are un frate și că frate-său ar scăpa bucuros de o potaie de copil, că e un netot.

Cum s-a gândit, așa a făcut. A scris lui frate-său, care i-a trimis puiul de băiat cu ăl dintâi tren de marfă.

Când l-a văzut împăratul că vine, sfrijit și jerpelit, cu urechile pleoștite, era p-aci, p-aci să-l trimită la Han-Tătar, că prea era urâtă jigodia, de speria lumea. Căinii lătrau, găinile se ascundeau, pâină și vornicul începuse să urle a pustiu. Da' mai pe urmă, ce s-a socotit împăratul? Zice: „Lasă, măre, că și eu eram slut când eram ținșău și am venit în țara asta, da' pe urmă s-au deprins toți cu mine, că de la o vreme se deprinde omul și cu ciuma”.

Îl luă deci pe băiat, îl trimise la baie, îl înțoli cu un rând de straie de la un bucătar al palatului care tocmai murise fără moștenitori, îi mai potrive urechile și-l puse lângă el pe tron.

– Să fi cuminte, băietane, îi zise împăratul, și să faci si tu ce-oi vedea că fac eu. Ai căzut pe chilipir, aicea-i țară îmbelșugată (adică eminentemente agricolă), iar sfetnicii sunt niște găgăuți, de joacă cum le cântă... Doar nu te-am adus aici de dragul urechilor tale, da' m-am gândit că avem neamuri multe și decât să procopsesc pe vrun târâie-brâu de aiurea, mai bine pe unul din neamul meu...

– Lasă, unchiule, răspunde băiatul, că știu eu cum să mă port...

Și zău c-a știut! Cum s-a mai înviorat puțin, a început să calce pe urmele lui unchiu-său; nu te-ai fi lipit de el să-i scoți un gologan, măcar să fi crăpat dracul! Își întorcea și el chipiurile și aduna bani în colțul ciorapului, iar când se făcea grămăjoara mai mare, haidi! o trimetea în țara lui! Ce-și zicea el? Te pomenești că te ia odată la goană de aici cu nepușă masă! Ce te faci atunci, dacă n-ai acasă nici sfaț chior?...

Cu toate astea, băiatul începuse a slăbi. Unchiu-său băgase de seamă că nepoțelul se sfrijea mereu, dar nu știa ce are. „Măi, ce să aibă băiatul? Te pomenești că dă ortul popii și atunci alt bucluc, să mai aduci altul, să-l mai înveți si pe ăla!”

A întrebat împăratul pe la toți vracii și toate babele, dar nimeni nu știa ce are Fridelache, că așa îl chema. Ba, că a mâncat lauri și o să turbeze, ba că are streche regală, ba că a prins igrasie la cap din pricina învățaturii, ba că trebuie operat la urechi, că-i atârnă prea greu – nimeni nu știa ce are. Numai ce vine, tocmai la urmă, un șoltic de bătrân, care înșelase și pe muma-pădurii în viața lui, și zise:

– Ce mi-i da, maiestate, să-ți spun eu ce are flăcăul?

– Îți dau ce vrei, numai scapă-mă, că-i păcat de bunătate de parale pe care trebuie să le dau pe coroana de la dric...

---

¹ Publicat în „Adevărul”, anul VI (1893), ianuarie 24

– Apăi... să-mi dai... aista... ministerul și... aiasta... disolvarea!
– Dăruite să-ți fie!
– Amu, zise șolticul bătrân, băietanul matale, coane maiestate, n-are nimic la cap... are la... aiasta...

– La care?
– La...pardon, la călcâie... îi hamurezat...
– Cum se poate?
– Iac-așa!

Cum a auzit împăratul, s-a făcut foc. Și s-a pus de pândă.

Într-o noapte, tocmai pe când cântau cocoșii, l-a și prins pe Fridelache cu dragostea-n traistă.

– Ptiu! Mascara! Ucigă-te toaca, flachflucter! Și eu credeam că ai igrasie la cap! Auzi, amorezat! Amor îți trebuia, urechilă? Și încă cu cine? Cu o fată săracă! Apoi, dacă faci copii, carne cu urechi? Vrei să rămână moștenire banii tăi în țara asta? N-ai destule fete în țara ta, să te-nsori până ce n-ai mai putea? Să piei, că te ia mama dracului! Adevărat, vită de pripas!

A doua zi de dimineață l-a și pornit în țara lui să-și caute fată. Peste câtăva vreme Fridelache a găsit una de ținea de trei împărății și a făcut o nuntă de s-a dus pomina de câte parale a cheltuit țara-n care era moștenitor. Iar șolticul cel bătrân era în fruntea bucatelor.

Și unde mi s-a pus Fridelache al meu de făcut copii, dar ce copii! Care cum ieșea din găoace, striga „Donație!” și țara trebuia să le dea la toți, că n-avea încotro; sfetnicii erau toți ca șolticul cel bătrân.

Așa, de la o vreme s-a luat țara de gânduri, că nu mai rămăsese moșii ne date prințisorilor. Și numai ce s-a adunat norodul într-o zi și... să te ții, pârleo! L-a înfășcat pe unchi, l-a legat de-un cal neînvățat, cu un sac de nuci, și i-a dat drumul... și unde cădea nuca, cădea și apanajul...

Dar, când să caute pe Fridelache, i-al de unde nu e! Hoțomanul prinsese de veste și o tulise-n țara lui, unde deschisese zarăfie: dădea bani cu împrumut pe amanet cu sută la sută și făcea tot soiul de daraveri. Am fost și eu pe acolo de-am dat niște nădragi vechi, că-mi trebuiau parale. Când i-a văzut, i-a recunoscut că sunt din țara unde fusese moștenitor. Și unde l-a cuprins o jale, de-i tremurau crenvurștii în burtă. Săruta nădragii și se văicărea într-una:

– O, pantaloni ai țării mele adoptive! Primiți lacrimile mele de cel mai sincer regret! Că de mai ședeam un an în țara aia, o aduceam cu totul la casa mea de schimb!

Și-ncălecai pe-o roată și vă spusă-i o istorie adevărată.